

La Crida a la Solidaritat, en els inicis, fou això: una *crida* en defensa de la llengua, de la cultura i de la nació catalana, davant d'unes agressions que es van produir l'any 1981. Però, ben aviat, es convertien un moviment popular dotat d'una organització a la qual progressivament s'adheriren centenars d'entitats cíviques i culturals i grups de tota mena, i fins i tot partits polítics. En els inicis el grau de participació fou molt ampli, perquè la Crida era un veritable moviment popular en el qual les decisions es prenen de manera col·legiada i amb plena corresponsabilització d'un gruix d'entitats. El resultat més reeixit d'aquesta corresponsabilització fou el Festival «Som una nació», celebrat al Camp del Barça per Sant Joan de 1981.

Primeres dificultats

Un moviment popular necessita, per mantenir-se com a tal, un grau elevat de rigor en la presa de decisions, un distanciament sense agressivitats de les diverses opcions polítiques, una voluntat d'unir mitjançant un cert grau de flexibilitat, i una constant autocrítica. Aquest fou l'esperit inicial de la Crida. Però, progressivament, alguns dels seus dirigents s'anaren allunyant d'aquestes pràctiques.

Efectivament: el règim assembleari, que ben portat pot ser un bon marc de participació, plantejava problemes a moltes entitats i institucions que hi tenien delegats formals; els delegats dels partits polítics anaren apareixent com els «dolents» de la pel·lícula, si no es plegaven a la voluntat d'alguns líders de la Crida, tant si els partits eren parlamentaris o no; cada any, la manifestació

La Crida, ahir i avui

Quatre entitats, Omnim Cultural, Ona Cultural, Amics de la Ciutat (Barcelona) i Club Arnau de Vilanova, no consideren les declaracions d'Àngel Colom a aquesta revista ajustades als fets, als documents ni al context en què es produïren.

24 de juny de 1981. Ple absolut del Camp del Barça en el Festival «Som una nació», en el qual intervingué també Al Tall. La Crida era llavors un moviment popular de gran abast.

de la Diada Nacional de Catalunya ha aparegut davant l'opinió pública com un exemple de disgregació i de picabaralla d'eslògans i de precedència en la manifestació des que la Crida existeix; la Crida és, per a algun dels seus líders, un fet intocable. Ells, i alguns pocs més, són els autèntics patriotes. Àngel Colom, per exemple, té un cert sentit —potser inconscient— de propietat de la Crida, i s'erigeix en jutge dels qui no l'han seguit o no el segueixen: persones, entitats, partits polítics. Les seves afirmacions a EL TEMPS de 20-4-1986 ho demostren palpablement. La seva identificació amb la Crida és tal, que no se sap ben bé

on acaba ell i on comença la Crida, i viceversa.

La crisi del 1983

La crisi esclatà poc abans del juny de 1983, arran d'un intent de reproduir el gran acte del Camp del Barça del 1981 (Som una nació), però aquesta vegada amb plantejaments menys diàfans. Es tractava de portar el gran compositor grec Mikis Theodorakis amb cors i orquestra als Països Catalans i a Espanya, amb l'objectiu principal de recaptar fons econòmics importants per a la Crida. Aquesta operació tenia dues fases: unes actuacions a diverses capitals dels Països Catalans, amb una gran actuació al Camp

del Barça, i una gira per altres ciutats d'Espanya, inclosa Madrid. I implicava una inversió prèvia molt important, i un gran risc. Per això, algunes entitats presents en els òrgans decisoris de la Crida van manifestar des del principi els seus dubtes i, inclús, la seva oposició a l'operació Theodorakis.

Fins al punt que Àngel Colom, i uns pocs més,

mountaren la gira de Theodorakis per Espanya al marge dels òrgans centrals de la Crida, responsabilitzant-se'n dels resultats, malgrat que diversos experts havien manifestat que seria un fracàs. Però ni tan sols per a les audicions programades als Països Catalans i a Barcelona aconseguiren el suport de cap força política, llevat d'un partit parlamentari, de poca incidència electoral. Des d'aquest moment, els responsables del fracàs serien les entitats i els partits que no hi havien col·laborat. El Barça refusà la utilització del Camp i el Festival se celebrà el dia de Sant Joan a la Monumental amb la plaça de braus més buida que

plena. Després, vingué el desastre econòmic de la gira de Theodorakis per Espanya: molts milions de pèrdua.

Bé, calia aprendre la lliçó. Per això, pocs dies després, el 29 de juny de 1983, un grup de representants de tretze entitats varen formular en una reunió del Secretariat de la Crida una proposta de reestructuració d'aquest. Calia que fos integrat per un col·lectiu de representants oficials d'entitats, en estreta relació amb les seves respectives juntes. Aquesta proposta ja havia estat formulada molt abans en diverses ocasions per garantir que la Crida pogués tornar a mobilitzar amplíssims sectors del poble català, com ho havia fet el 1981 i el 1982. Això és el que Àngel Colom qualifica en EL TEMPS d'«intrigar», malgrat que les tretze entitats es mantenien fermes en la defensa dels objectius assenyalats en el document fundacional de la Crida.

En no ser acceptada aquella proposta en una reunió de Secretariat, convertit màgicament en assemblea, amb participació i vot de persones que mai no hi havien participat, les tretze entitats acordaren, en un document llegit allí públicament i transmès als mitjans informatius, desvincular-se del Secretariat, no pas d'un moviment que en aquells moments era molt més que un grupet de persones.

Consideracions finals

1. La Crida, màlauradament, avui ja no pot citar aquelles 1.300 entitats que li donaven suport. Però és, sens dubte, un instrument de lluita decidida en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes. Ho fa a la seva manera, sovint de forma polèmica, i amb esperit patriòtic. Es podran compartir o no alguns dels seus procediments. Es podrà dubtar si estan desencadenant una

Declaració pública de 13 entitats que abandonaren la crida

Els representants de les entitats sotasignades, davant la impossibilitat de procedir a una reorganització de la Crida a la Solidaritat basada en una direcció col·legiada i que doni garanties de responsabilitat i de participació en la presa de decisions, es veuen obligats a suspendre la seva presència en els organismes de la Crida mentre aquests no retornin al seu esperit inicial, amf les concrecions afegides en la II Assemblea del Paranimf de ta Universitat de Barcelona.

Malgrat la retirada d'aquests representants en els òrgans de ta Crida, tot i haver desaconsellat molts d'ells els precedents i l'organització del Festival de les Nacions prestaran la seva ajuda personal per Intenlar que les persones que van avalar econòmicament aquell Festival puguin compensar les seves pèrdues.

Aquests representants consideren que un moviment cfvic i popular en defensa de la llengua, de la cultura i de la nació catalanes exigeix un substrat «rganizatiu basal en el respecte, en l'esforç d'integració i en la corresponsabilitzarió. Les entitats sotasignades es desvinculen de les declaracions públiques que puguin fer-se en nom de la Crida.»

Òmnium Cultural, Amics de la Ciutat, Ona Cultural, Centre Comarcal Lleidatà, Club Arnau de Vilanova, Grup del Llibre, Consells Populars de la Cultura Catalana, Associació Internacional per les Llengües i Cultures Amenaçades, Amics de Joan Ballester, President del Ciemen, Xarxa Cultural. Cercles Culturals dels Països Catalans, Tradicions i Costums.

Barcelona, 29 de juny de 1983

guerra lingüística pacífica per part d'ells, violenta per part d'altres. Però cal preguntar-se on pot dur una guerra de pintades o de refús dels castellanoparlants respecte la nostra llengua. De moment ja s'han despertat els qui pinten o embruten les llegendes i els rètols en català. Potser amb més imaginació encara, es podria aconseguir més sense tants d'estralls.

2. La Crida sembla que vol ser un «contrapoder». Ja està bé que els poders de debò, que ho són amb els vots dels ciutadans *cada quatre anys*, siguin estimulats *cada dia* per ciutadans, joves o grans, perquè aquells utilitzin fins al límit els poders que la democràcia els atorga. Però també hi cap que alguns homes o dones de la Crida —no tots, és clar—, s'equivoquin d'adversari. O d'enemic. O bé que s'arribin a creure que són un «poder» representant del poble, d'un poble que no els pot elegir o destituir quan toca, cosa que sí pot fer amb els qui exerceixen el poder polític. Per això, algú —creiem que injusta-

ment— davant de tanta condemna a dreta i esquerra ha titllat personatges de la Crida com de «feixistoides». Això no és cert ni considerat. Perquè tots ells han demostrat una combativitat que en alguns casos —no tots, certament— mereix ser agràida i imitada. Però l'expressió hauria de fer reflexionar.

3. Finalment, algun líder de la Crida pot tenir tendència a veure massa enemics on no n'hi ha, o massa sigles on tampoc no n'hi ha. Carregant contra tanta sigla confon un moviment (^popular?, id'avantguarda?) amb un partit polític, al qual cada vegada s'assembla més. Els portaveus de la Crida potser *exigeixen* massa coses a massa gent: al PSAN, l'MDT, a CDC, als vaixells americans, al capitalisme internacional (campanyes per Etiòpia), als càrrecs públics catalans que han de dimidir... Tot això és molt bonic si surt als diaris. Però, iés tot pràctic? iÈs tot eficaç?

4. D'això es pot deduir que un desmesurat afany de protagonisme en matèries molt discutibles en els

seus plantejaments i un xic allunyades del que eren els objectius inicials de la Crida (ara han decidit fer un mullader internacional contra la candidatura de Barcelona als Jocs Olímpics de 1992), poden haver allunyat també els òrgans actuals de la Crida d'aquell gran moviment popular que sintonitzava bé amb amplíssims sectors de la nostra societat. Algú ha dit que en els seus procediments, els òrgans de la Crida avui es caracteritzen per les seves denúncies, els seus controls sobre altri i els seus escamots per aconseguir els seus objectius. Això, és una pura constatació de tàctica, no pas un judici de valor, que l'opinió pública és prou rica per jutjar diversament.

Sigui com sigui, i avui per avui, es pot segurament afirmar que no hi ha cap moviment popular capaç de canalitzar una preocupació col·lectiva no agressiva (que no és el mateix que no violenta) en defensa de la llengua, de la cultura i la nació catalanes. En aquest sentit, hem experimentat un retrocés.